

Vefatının 60. yıl dönümünde Bediüzzaman için ne dediler?

Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri bundan 60 yıl önce, 23 Mart 1960 yılında dar-ı bekaya intikal etti. Vefatının 60. yıl dönümü vesilesi ile fikir ve düşünce insanları bu konuda değerli fikirler beyan ettiler. Yeni Asya Gazetesinde yayınlanan bu görüşlerden bir demet sunuyoruz:

Ekmeleddin İhsanoğlu: Bediüzzaman bilim-din ahengini kuruyor

Türk Bilim Tarihi Kurumu Şeref Başkanı Ekmeleddin İhsanoğlu: “NE İslâmiyet bilimi reddeder ne bilim İslâmiyet’i nakzeder. (Said Nursi) Böyle bir ahengi kuruyor. Bu çok mühim. Çünkü Said Nursî’nin tesir sahası geniş. ‘Din terakkiye manidir’ anlayışına karşı çok büyük mücadelesi var. Çünkü Bediüzzaman’ın odaklandığı nokta iman meselesidir. Onun için en mühim şey imandır.”

Prof. Şerif Mardin: İlminin çapını ihata edemediğimiz zirvelerde bir dehadır

Sosyolog Prof. Şerif Mardin: Benim Bediüzzaman Said Nursî’ye yaklaşımım kendi akademik alanım olan din sosyolojisi açısından olmuştur.

Örneğin, Bediüzzaman’ın, mücedditlik hareketinin ne oranda bir yansıması olduğu, başlangıçta fikirlerini yayan kimselerin toplumsal menşeinin ne olduğu ve Bediüzzaman’ın fikirlerinin bunlar için aradıkları nasıl yeni bir dünya görüşünü temsil ettiği, karşılaştığı siyasî ortamın kendisini nasıl etkilediği, bütün bunlar din sosyolojisi alanı içine girer ve benim incelediğim konulardır.

Said Nursî’nin bu çabalarının yalnız Kemalizmin bir boşluğunu doldurmaya yönelik olduğunu düşünmek haksızlık olur. Sorun, endüstri medeniyetinin ve rasyonalist felsefi temelinin genel problemidir. Bediüzzaman’ın devamlı olarak anlam üzerinde durması, İslâmı anlaşılması gereken bir din olarak sunması, bir bakıma bunu kendiliğinden gösterir. Fakat, yazılarında konunun bir Türkiye problemi olması yanında bir dünya problemi olduğunu anladığını gösteren bir çok örneğe rastlamak mümkündür.

Kendisini bir biyografi konusu olarak seçmiş olmam, İslâmî düşüncesinin geniş boyutları için olduğu kadar bu dünya problemini başkalarından önce anlamış olmasıdır.

Suriyeli Alim Nakşibendî: Risale-i Nur, bütün İslâm dünyası için kurtuluş

reçetesidir

Suriye Diyanet İşleri Başkan Vekili ve Suriye'nin Haseki Müftüsü İbrahim Nakşibendî: Risale-i Nur, bütün İslâm dünyası için kurtuluş reçetesidir.

“İnsanlık yolunu şaşırmış vaziyette ve görüyorsunuz ki İslâm dünyasındaki ateş, yaşı kuruyu beraber yakıyor. Özellikle de Suriye’de. İnsanlık öyle bir duruma düştü. Güçlü devletler her zaman derin projeler içerisindeler. Arş-ı Rahman’ı titretecek güçte olan mikroplar kimsenin umurunda bile değil. Tek çözüm kurtuluş yine Kur’ân-ı Kerîm’e, Risalete dönüş yapmaktır. Ve ikinci en önemli çözüm ilmi ile amel eden âlimlerin yolundan gitmek, özellikle Bediüzzaman’ın izinden gitmek bir kurtuluş reçetesidir. Tabii ki Bediüzzaman’ın yolunu takip etmek, özellikle aklı ve gönlü nefsanî duygulardan uzak duran kişilerin işidir. Risale-i Nur, bütün İslâm dünyası için kurtuluş reçetesidir. Hutbelerimde ‘Şu anda arkasından gidilecek mürşid Bediüzzaman’dır’ diye haykırdım. ‘Allah Resulü (asm), aklıktan kalbine nasıl taş basmışsa, Peygambere tam anlamıyla ittiba etmiş olan Bediüzzaman’dır, buna tabi olun’ diye söyledim ve söylüyorum. Hutbelerimizde hep onun ifadelerinden istifade ettik. ‘İslâmiyet insanîyet-i kübradır’ sözünü haykırdık kürsülerden ve ‘İnsanlığın kurtuluşu, iman hakikatlerine tabi olmaktadır’ diyordu Bediüzzaman. Bediüzzaman’ın dediği gibi, yegâne kurtuluş İslâmiyet’e dönmekte ve bunu maddî, manevî bütün halimize tatbik etmektedir. Bugün peşinden gidilecek yegâne mürşit, eli kimsenin cebinde olmayan Bediüzzamandır.

Kanadalı Araştırmacı: Ateisttim, Risale-i Nurlar’ı okuyarak Müslüman oldum

Kanadalı araştırmacı, gazeteci ve yazar Freed A. Reed: Ateisttim, Risale-i Nurlar’ı okuyarak Müslüman oldum

“Said Nursî’yi tanıyınca hayatım değişti. Ben tam bir Avrupalı laiktim ve ateisttim. Risale-i Nurlar’ı okuduktan ve araştırmalarımın sonuna Müslüman oldum. Said Nursî bugün de inananlar için bir semboldür. Ben ona büyük bir hayranlık duyuyorum, onun tesbitlerini bu gün daha net görebiliyoruz. O fikirler bu günün insanı için rehber olmaya devam ediyor. Said Nursî! O hiçbir zaman eğilip, bükülmedi, emir alıp emir vermedi. Dik durmasını bildi. Hep dik olarak ayakta durdu. Bunu da yaşadığı müddetçe, hapisler, sürgünler, türlü hakaretlerle ödedi. Bediüzzaman despotizme karşı mücadele verdi. Karıncaların Cumhuriyetçiliğinden bahsederken kâinatın Yaratıcısına götüren inanç sisteminin esasını tesis etmekten asla geri kalmadı. En küçük bir şeyin en büyük bir varlıkla olan o muhteşem bağlantısını ihmal etmeyen apayrı bir inanç çizgisi bu. Risale-i Nurlar’da en sevdiğim ve dikkatimi çeken tesbit, “Sevgiye sevgi, düşmanlığa düşmanlık” olarak değerlendirilen veciz ifadedir.

Said Nursî’den Mustafa Sabri Efendiye: “Zaman iman kurtarma zamanıdır”

SURİYELİ ÂLİM CEVDET SAİD ESKİ ŞEYHÜLİSLAM MUSTAFA SABRİ EFENDİNİN SÖZÜNÜ AKTARIYOR: “SAİD NURSÎ DOĞRU SÖYLÜYOR. O DOĞRUSUNU YAPTI. BİZ TÜRKİYE’Yİ TERK ETMEMELİYDİK.”

Geçmişte Türkiye’deki medyada Bediüzzaman Said Nursî’den çok etkilendiğinizi ifade eden beyanlarınız yer almıştı. Bediüzzaman’ın hangi yönlerinden etkilendiniz? Size göre Said Nursî nasıl bir âlimdir?

1946 yılında 15 yaşındayken Mısır’a, Ezher Üniversitesi’ne tahsil için gitmiştim. Orada on yıl İslâmî ilimlerin tahsilini yaptım. O zamanlar Dârü’l-Kutubi’l-Misriyye; Mısır Kitapları Yayınevi’ne sıkça uğruyordum. Ezher’de derste olmadığım zamanlar burada kitap okuyordum. İslâm dünyası ile ilgili yayınları takip ediyordum. Bir gün Celal Nuri’nin “İttihad-ı İslâm” adlı kitabı dikkatimi çekti. Said Nursî’den söz eden o kitaptan çok istifade ile etkilendim. O zamanlar Emin Saraç ve Nihat Yazar gibi Ezher’de İslâmî ilimler tahsil eden Türkiye’den çok sayıda talebeler vardı. Ayrıca o zamanlar orada M. Kemal’in yurt dışına sürgün ettiği Osmanlı’nın son Şeyhülislâm’ı Mustafa Sabri de vardı. Ezher’deki hocalarımız bizi onunla bayramlaşmaya götürürlerdi. Zahit el-Kevserî, Şeyhülislâm’ın vekili idi. Said Nursî’yi Türkiye’den Ezher’e gelen talebelerinden öğrendim. Onun Şam’da Emevî Camii’nde okuduğu bir hutbesi meşhurdur. İslâm âleminde öne çıkan Hindistanlı Mevdudî, Muhammed İkbal gibi tanınmış âlimleri önemsiyordu.

Özellikle Muhammed İkbal’den çok etkilendim ve hakikatin yolunu onun irşadı ile buldum. Ebu’l-Hasan en-Nedvî son demlerinde Muhammed İkbal’e gitmiş. İkbal ona, “Siz Türkiye’deki âlimlere gidin. Onları dinleyin” demiştir. Ben de

bundan çok etkilendim. Ezher'deki Türkiyeli öğrencilerden Said Nursî'yi öğrendim, onunla alâkalı dokümanları inceledim. Onun, "Avrupa bir İslâm devletine hamiledir. Osmanlı devleti de bir Avrupa devletine hamiledir. Bir gün gelecek karşılıklı olarak doğuracaklardır" sözü beni çok etkilemişti. Said Nursî âlimlerin en büyüklerindendir.

Prof. Dr. Muhammed Said Ramazan El-Buti (Şehit Suriyeli âlim): Bediüzzaman'ın duruşu bütün dünya için örnek

Üstad Hazretlerinin sadece ilmî yönü değil—elbette ilmî yönü ağır basmaktadır ve derindir—bir de 'davette (İslâmî tebliğde) devrim' yönü vardır.

Burada devrimci yönünden kastım, maddî çatışma ya da terörizm değil, değişik fikir akımlarına karşı başlatmış olduğu yeni bir fikir akımıdır. Bu fikir akımı, nâdir olan bir akımdır. Tabîî burada devletle ilişkisinin büyük bir önemi var. Devlet karşısındaki duruşu çok önemli.

Hiçbir şekilde silâhla mücadele etmiyor, asayişî ihlâl etmiyor, siyasete girmiyor ve kendi dâvâsını kendi üslûbuyla anlatmakla beraber, düşüncelerinde son derece kararlı, hiçbir şekilde taviz vermiyor. Tabîî yapmış olduğu bu girişimler, yükselmesinde önemli bir dönüm noktası oluyor. Yani dâvâsının yükselmesinde önemli bir merhale kaydediyor.

Özellikle Afyon Mahkemesi'nde ve daha önceki mahkemelerde yapmış olduğu savunmalar o kadar kararlıydı ki, sadece Arap toplumu için değil, bütün dünya için bir örnek oluşturuyor. Ben bu yönüyle Üstad'ı tanıyorum. Dâvâsında sadık, asayişî ihlâl etmeyen... Bu şekliyle kendi dâvâsından hiçbir şekilde taviz vermeyen bir insandı.

Ben 1960 yılında Üstad'ın hayatını kısa bir şekilde yazdım. Onu Arap dünyasına ilk olarak yansıtan insanım. İnsanlar o zamanlar çok şaşırdılar. Çünkü yazmış olduğumuz, onun hayatıyla ilgili vermiş olduğumuz örnekler, onun ilmî yönünden ziyade dâvâsına olan sadakati ve bağlılığıydı. Yapmış olduğu mahkeme müdafaalarında kendi dâvâsını savunarak, Mustafa Kemal'e karşı da son derece akıllı bir strateji yürütüyordu. Özellikle bizim Türk kardeşlerimiz Üstadın hayatını zikrederken hep kendisinin ilmî yönünü zikrettiler bize. Ama özellikle onun devlet karşısındaki bu stratejik duruşu ve işte meselâ Afyon Mahkemesi'ndeki bu savunmaları hiçbir şekilde dile getirilmedi. Hiçbir şekilde tam anlamıyla o ruh, o savunma, o kararlılık tercüme edilmedi. Belki Türk kardeşlerimiz de bunu idrak edemediler. Hep sürekli Üstadın ilmî yönünü gündeme getirdiler, bu yönü sürekli geri planda kaldı. Halbuki, Arap ve İslâm dünyası, işte o mahkeme müdafaalarında da ifadesini bulan şekliyle, bir örnek olarak Üstadın bu duruşuna, bu tarzına muhtaçtır.

Arap dünyasında, İslâm dünyasında dâvetçiler, tebliğciler, irşatçılar arasında silâha sarılmadan, şiddet kullanmadan dâvâ yürüten bir insan yok. İşte Arap ve İslâm dünyasının örnek alabilecekleri şahsiyet Üstadır.

Şu da var: Davetçi insanlar kendiler ile devlet ve siyaset arasındaki dengeyi kuramıyorlar. Ya siyasete girip kendilerini kaybediyorlar. Ya bir şekilde silâha sarılıyorlar. İki taraftan biri zarar görüyor, dengeyi kuramıyorlar. Ya çatışacak, ya da siyasete girip onlar gibi olacak; o zaman da irşat vazifesi de yok olacak tabîî. Demek onlar bir örneğe muhtaçtır. Örnek de Bediüzzaman'ın metodudur.

Bediüzzaman ağır bedeller ödedi, ama sarsılmadı

Büyük Birlik Partisi (BBP) Genel Başkanı Mustafa Destici de Bediüzzaman Said Nursi'nin vefat yıl dönümü münasebetiyle bir mesaj yolladı.

Destici, "Ömrünü ilmî hakikat ve marifeti Kur'ân yolunda tüketmiş olan bu uğurda ağır bedeller ödeyen hapisler yatan ama yılmadan sarsılmaz bir imanla inandığı yolda yürüyen kendisinden sonra da yolundan gidecek büyük talebeler yetiştiren merhum Bediüzzaman Said Nursî'yi Rahmetle anıyorum. Mekânı cennet olsun" ifadelerini kullandı.